

Hoàng Dũng Tuấn

Kén chồng cho con

Ở xứ Mỹ này, thời đại văn minh mà nói chuyện cha mẹ kén chồng cho con thì nghe lạ tai. Vậy mà chuyện đó lại xảy ra., chính tôi cũng có dính dáng vào. Chẳng phải ông bà giàu có, sợ gặp thằng rể đào mỏ, cũng chẳng phải cô gái thuộc loại ngây thơ, e thẹn, kín cổng cao tường, không dám tiếp xúc với ai. Thực sự cô đã bầm đi bầm lại nhiều lần rồi và năm nay ắt cũng gần bốn mươi cái xuân xanh. Cô cũng xông xáo vào xã hội để kiếm sống, cũng nói năng giao thiệp rộng rãi. Cô lại đẹp nữa. Vậy mà gặp cậu nào còn độc thân là ông bà vui vẻ mời ghé nhà. Chẳng thấy ai quý khách hơn ông bà, nhưng sau đó, hình như không đạt tiêu chuẩn nào đó, ông bà lại mời chàng khác viếng thăm chuyện văn. Những chuyện trên tôi chỉ nghe trong cộng đồng người Việt ở Virginia bàn tán thế thôi. Ông bố cô gái tôi biết vì trước bảy lăm tôi là nhân viên dưới quyền ông. Cả đến cô gái tôi cũng biết nữa, nhưng hiện nay những tiêu chuẩn chọn khách đông sàng của ông bà thì ai cũng mù tịt. Đẹp trai, con nhà giàu, học giỏi, job thơm, chống cộng? Tất cả chỉ là giả thiết. Sở dĩ tôi thêm tiêu chuẩn chống cộng vào đây vì trong các cuộc mít ting của người Việt đòi nhân quyền, tự do cho đồng bào trong nước, ông bà đều dẫn cô gái theo. Để tăng cường sức mạnh cho cộng đồng hay để ông bà chọn anh chàng nào tố cộng hăng say? Hay để cho cô dễ tìm chồng giữa chốn ba quân? Tất cả vẫn còn trong vòng bí mật. Chỉ có một điều là bọn con

traí, từ mới lớn cho đến sồn sồn đều suýt soa là cô quá đẹp. Đẹp dịu dàng, đẹp quý phái, thấy cô chỉ muốn ngắm mãi rồi thờ dài vì biết mình không hy vọng gì.

Tôi xin dài dòng về những gì tôi biết về ông bà và cô gái của họ.

Năm 1973 tôi tốt nghiệp Quốc Gia Hành Chánh, được bổ về làm phó quận một tỉnh miền Trung. Lúc đó ông ta là đại tá tỉnh trưởng. Tên ông ta có họ Tôn Thất, tức là bà con với các vua triều Nguyễn. Ở Huế, người ta thường gọi những người thuộc hoàng tộc là mẹ. Mẹ đây không phải để chỉ các bà già mà là những người, già, trẻ, lớn, bé có họ hoàng tộc đều là mẹ tuốt. Các mẹ đi đâu, ở đâu cũng vậy, đều có một phong thái rất đặc biệt. Dù giàu, nghèo, sang, hèn họ đều có cách sống phong lưu, cách nhìn, cách nói trịch thượng không có ý. Nó như có sẵn từ trong máu, thứ máu di truyền hoàng tộc mà chính họ cũng không biết được.

Trong thời gian làm việc ở quận, thỉnh thoảng tôi phải về tỉnh họp. Thấy mẹ đại tá tỉnh trưởng tôi nhận ra ngay phong thái đó. Mẹ như một ông vua con với bá quan. Thân mật nhưng có khoảng cách rõ ràng. Mẹ hết lòng với dân nhưng phục vụ dân như một thiên mệnh hơn là bổn phận, tưởng như chức tỉnh trưởng do Trời ban cho chứ không phải do tổng thống bổ nhiệm. Chẳng bao giờ mẹ giữ kẻ điều gì. Mẹ muốn là mẹ làm. Tôi xin kể một chuyện thực. Một lần mẹ báo sẽ ra quận thanh tra. Tay quận trưởng cùng đoàn tùy tùng trong đó có cả tôi ra bãi đáp nghênh đón mẹ. Trục thẳng hạ xuống, mẹ xuống đứng yên vài phút cho tay quận trưởng trình diện, xong mẹ lẳng lẳng đi quanh hàng rào phòng thủ quận chi khu. Mẹ đi trước, phía sau là phái đoàn rồng rắn đi lòng vòng qua các giao thông hào, ụ súng, vọng gác. Đột nhiên tay quận trưởng lùi lại, ra dấu cho tất cả cùng lùi lại, yên lặng. Trời ạ!

Mẹ đứng tè ở góc vọng gác. Chuyện này – chỉ có sai về thời gian thôi – tôi mà sáng tác, nói láo, xin Trời đánh tôi.

Mẹ có một thói quen buồn cười mà ai cũng bàn tán. Khi làm việc ở tòa hành chánh tỉnh, mẹ thường đến các ty phòng nội thuộc. Vừa nói mấy câu là mẹ vỗ vỗ túi áo rồi hỏi "Có thuốc không?" Ai cũng biết trước nên thủ sẵn một gói thuốc mẹ thường hút, đưa ra, mẹ lại hỏi "Có quẹt không?" Đưa quẹt cho mẹ, mời thuốc xong mẹ bỏ tất cả vào túi áo mình rồi đi nơi khác. Có điều lạ là không ai biết mẹ vất thuốc với quẹt ở đâu mà ngay sau đó chính mẹ tìm cũng không ra, rồi mẹ lại hỏi "Có thuốc không?". Mà chẳng phải mẹ nghiện thuốc, mẹ chỉ bập bập vài hơi là cấm điều thuốc xuống cái gạt tàn, nói mấy câu, lại mời thuốc, hút tiếp, lại dụi bỏ. Ngồi họp mà có mẹ là tôi được cái thú đếm xem mẹ hút bao nhiêu điều thuốc trong buổi họp. Đến ngày mất nước, mẹ không bỏ chạy, mẹ đi tù. Lúc ở trại Long Thành tôi có gặp mẹ. Vẫn vẻ phong lưu, bất cần thiên hạ, nên trông mẹ chẳng mất phong độ gì cả. Sau đó mẹ được đày ra Bắc. Chẳng biết bao lâu, cuộc đời dâu bể – Khi tôi qua Mỹ, ở Virginia, tình cờ gặp mẹ một lần. Chuyện này hồi sau sẽ rõ.

Còn chuyện tôi biết cô gái út của mẹ cũng có nguyên do. Năm đó, gần đến Tết, tay thiếu tá quận trưởng của tôi ngồi than thở là tết nhất mà không có quà cáp cho xếp thì thật khó coi. Hắn ta rầu rĩ bảo "Nhưng trong túi moa, tài sản có mấy nghìn, biết mua cái gì bây giờ? Một cành mai thì chắc có đứa đem đến rồi, mà thứ mai chấm trần nhà kia, tiền đâu chịu thâu. Một cặp bông hồng hay vạn thọ thì hẻo quá!" Tôi đề nghị mua một món đồ cổ gì đó, các mẹ chỉ thích đồ cổ để bày trong tủ thôi. Thế là hắn giao tôi nhiệm vụ đó. Tôi về đến tiệm đồ cổ, chỗ chân cầu Gia Hội mua một cái tô, không biết cổ thực hay giả, lơn ton đến dinh tỉnh trưởng. Mẹ đại tá không có nhà, chỉ có cô gái út ra tiếp. Cô mới mười lăm, mười sáu mà đẹp kỳ lạ. Tôi ngồi tán tỉnh tía

lia, đáng lẽ để cái tô lại , nhưng tôi ôm về, hẹn với em hôm sau đến nữa. Dĩ nhiên tôi đến vào giờ công vụ thì làm sao ông bố có nhà. Thế là tôi và em nói chuyện sa đà, đến chiều tôi lại ôm cái tô về. Sở dĩ tôi đến được nhiều lần như thế là vì tôi về thuật lại với tay quận trưởng. Tay chịu chơi này sai tài xế lấy xe Jeep đưa tôi đến dinh tỉnh trưởng. Thấy xe quận quen thuộc, tay gác cổng không thắc mắc gì. Tuy nhiên, một lần mẹ tỉnh trưởng về sớm "Moa nghe mấy bữa ni toa cứ ôm cái tô vô ra đây mãi. Rứa là đủ rồi hi! Chờ ít năm, con Uýt Mai lớn chút nữa, lúc đó, mỗi lần đến đây, toa cứ nộp một cái tô, cái đĩa cổ chi đó là được. Moa hứa với toa nhưng không bảo đảm gì cả nghe!" Dù sao thì em cũng đã cho tôi hôn em một lần và chúng tôi cũng có tặng hình nhau gọi là "Đề kỷ niệm những ngày mới quen nhau". Hình em mặc váy đầm, tóc thắt bím, ôm búp-bê. Hình tôi tặng em là cảnh tôi đứng vênh mặt trước trường Hành Chánh, chụp hôm tốt nghiệp, coi rất bảnh trai. Sau tấm hình tôi ghi cho em một câu đúng điệu nhạc vàng "Anh hứa yêu em suốt một đời".

Đáng lẽ cuộc tình của tôi với em còn dài, nhưng sau đó sập tiệm. Tôi đi tù, ông bố em cũng đi tù. Em như cánh chim giữa cơn bão, phiêu bạt về phương trời nào tôi không rõ. Hình em tặng tôi cũng đánh mất từ lâu. Cho đến khi nghe chuyện ông bà kén chồng cho em, tôi vẫn không hình dung được em ra sao, vì lâu quá, nhưng vẫn nhớ là em rất đẹp. Và nếu trước kia, đứng trước em tôi tự tin bao nhiêu thì nay tôi không dám gặp cả em nữa vì mặc cảm tự ti. Ra tù, thân tàn ma dại, qua xứ Mỹ tôi cũng chẳng hơn gì con gà mắc mưa: Tôi đứng bán Mc Donald.

Cho đến một sáng chủ nhật, tôi ghé tiệm chụp phô mua ít vật thực. Vừa ra khỏi xe tôi thấy một chiếc xe nhỏ chạy trước, xe cảnh sát chớp đèn chạy sau. Hai xe ngừng lại trước tiệm chụp phô. Tay cảnh sát xuống xe đến hỏi thăm

sức khỏe người lái xe, có lẽ vi phạm giao thông gì đó. Hóa ra đó là vợ chồng mẹ đại tá tỉnh trưởng của tôi ngày trước. Tôi thấy tay cảnh sát Mỹ xì xồ mấy câu nhưng mẹ Tôn Thất của tôi vẫn tỉnh bơ, chẳng nói năng một tiếng cứ ngồi nhìn tay cảnh sát, như người xem TV nhìn cái quảng cáo. Không vui, không buồn, không sợ, không xun xoe..., và cứ trơ ra như thế. Có lẽ tay cảnh sát tưởng ông bà không biết tiếng Mỹ nên đến nhờ tôi thông dịch. Tôi nói "Sorry, he chinese, me Vietnamese, no talk, no hear!" Hắn ta chán cả tôi nên lắc đầu, lên xe bỏ đi. Lúc đó, mẹ mới nhìn tôi cười chím chím rồi hai ông bà vô tiệm. Tôi có thể đến chào hỏi, tự giới thiệu để chuyện trò nhưng kệt vì biết ông bà đang kén rể nên tôi nghĩ tốt hơn đừng để họ tưởng mình có ý đồ gì. Nghe nói có mấy tên bác sĩ, kỹ sư đẹp trai, đi xe đắt tiền còn bị loại, sá gì đến tôi mà đeo bông nên tôi phe lờ. Trong lúc tôi đứng trước quầy đồ khô thì ông ta đến bảo:

"Toa thấy moa có lanh trí không, làm rứa là hấn chịu thua, mình khỏi bị ticket".

"Tôi thấy đại tá mới biết cách đó. Cái khó là giữ vẻ mặt sao cho tay cảnh sát vừa chán nản vừa thông cảm mới được. Tôi mà làm thế hấn còng tay ngay". Ông ta ngạc nhiên.

"Ừa, răng toa biết moa?"

Lúc đó tôi mới bảo là tôi có làm phó quận trong lúc ông làm tỉnh trưởng. Thế là chúng tôi vui vẻ chuyện trò. Lát sau bà vợ ông ta đến, sau khi giới thiệu nhau, chúng tôi đã trở nên thân mật. Đàn bà đều giống nhau, thích tò mò chuyện đời tư người khác:

"Chớ vợ con mô mà đi chợ một mình rứa?"

"Tôi chẳng có vợ con gì cả. Như lúc này, ông đại tá biết, tôi ra trường năm bảy ba, đến năm bảy lăm sập tiệm. Tôi đi tù về không ai thèm nhìn, đến khi có vụ HO thì chẳng hề quen biết mà cũng có người kêu gả con cho, tôi chán

quá, không thềm lấy vợ nữa."

Ông ta xen vào:

"Moa mà như toa đi chợ chi cho mệt. Ghé tiệm, quán ăn nào đó, ăn xong trả tiền, khỏi phải chợ búa phiền phức".

"Nhưng tôi còn bà mẹ, mọi khi tôi đưa bà cụ đi chợ, mấy hôm nay bà cụ mệt, dặn tôi mua các thứ về bà cụ nấu."

Chuyện trò đến đây thì tôi xin cáo từ, ông bà có mời tôi ghé nhà, cho số nhà, số điện thoại đằng hoàng. Tôi không có thì giờ thăm viếng linh tinh, vả lại tuổi tác chênh lệch mà gia cảnh cũng không thích hợp nên tôi quên luôn.

Bẵng đi một thời gian, một sáng chủ nhật đi chợ, tôi lại gặp ông bà. Họ coi bộ mừng rỡ lắm, nhất định mời tôi ghé thăm nhà, uống trà nói chuyện cho vui. Nể tình, tôi theo họ về nhà. Đó là một căn apartment, chẳng giàu sang gì, nhưng cách bài trí sắp xếp trong nhà ra người phong nhã, trí thức. Lúc ngồi ở phòng khách, cô gái Uýt của ông bà có pha trà mời tôi. Tôi không dám nhìn, sợ bắt nhỡ, nhưng thoáng thấy, tôi nhận ra ngay cô bé ngày xưa và cô vẫn đẹp, còn đậm đà hơn trước nữa. Thực ra tôi biết thân phận mình nên dừng dung. Sáng hôm đó, ông bà nghe tôi nói lại những nhận xét, cảm tưởng của tôi lúc ông ta làm tỉnh trưởng, họ cười như chưa bao giờ vui đến thế. Dĩ nhiên tôi chẳng dại gì nhắc đến chuyện tôi tán tỉnh cô út của ông bà, coi nham nhở quá, vả lại cô ta mà nghe được, ghét tôi ra mặt thì chẳng vui gì. Những lần sau đó, ông bà có gọi điện thoại mời tôi đến uống trà trò chuyện. Tôi không thích nhưng có cô gái út ra mời khách, nghe mấy tiếng "Mời chú ạ!" ngọt như đường và tuy chỉ thấy có hai bàn tay mà tôi đã vẫn vương người đẹp rồi. Một lần nhân chủ nhà vô ý, tôi nhìn quanh tìm cô ta thì y như là cô đang làm gì đó ngay trong tầm mắt tôi. Lúc đó cô đắm đắm nhìn lại tôi và tặng tôi một nụ cười. Tôi chơi vơi, ngất ngây như say rượu. Cả tuần lễ sau, hình ảnh người đẹp cứ ở mãi trong đầu tôi. Nhưng tôi đã lớn, lại ở tù

ra nên chín chắn chuyện đời chứ không bộp chộp như mấy cậu thanh niên. Giả như tôi tốt nghiệp đại học Mỹ, có job thơm, tôi đã đường hoàng nhào vào một cách tự tin. Về ngoại giao thì tôi có chút cảm tình của ông bà rồi, đối với cô ta, nếu không mặc cảm tôi đâu có khù khờ, ú ớ như bây giờ. Thế nên tim tôi rung động nhưng đầu óc tôi tỉnh táo. Tôi cứ dặn tôi "Yêu thì cứ yêu cho đời có chút hương vị, nhưng chớ dại mà biểu lộ cho người ta biết, chắc chắn bị từ chối, lại rước thêm cái xấu hổ vào thân, nhớ nhé!" Có câu hát "Khi cố quên lại càng nhớ thêm. ". Tôi thì khác, hễ cố quên là tôi quên bằng. Tôi lại hay năn chí, thấy chẳng hy vọng gì nên tôi cứ lơ là dần.

Cho đến một buổi sáng, tôi nghe điện thoại reo.

"Thưa chú, ba mạ cháu mời chú qua uống trà."

Các cô gái Huế mà pha giọng miền Nam nói chuyện thì nghe như chim hót, ngọt ngào ngây thơ không thể tả. Tôi giả giọng Huế hỏi lại.

"Ba mạ cháu ở mô rứa?"

"Dạ ở nhà".

"Còn cháu ở mô?"

"Dạ cũng ở nhà".

"Rứa là biết rồi đó. Cám ơn cháu, chú qua ngay bây chừ."

Tôi phân vân, tại sao ông bố không gọi mà để cô gái gọi tôi? Khi tôi đến, mọi việc vẫn như trước, người đẹp ra mời trà, rồi chuyện trên trời, dưới đất. Đến khi giả từ, ông bà lại hỏi:

"Bà cụ có mạnh giỏi không?"

"Dạ, cám ơn. Ông bà già nào lớn tuổi không bệnh này thì bệnh kia."

Tôi tổ thêm một đòn về gia cảnh của tôi.

"Tôi đi làm không đủ tiêu, bà cụ phải giữ trẻ cho người ta. Tôi thật xấu hổ, không nuôi nổi mẹ."

Tưởng ông bà đội ngược không ngờ lại hỏi địa chỉ và bảo sẽ đến thăm. Kể dài dòng chỉ tổ mất thì giờ. Đại khái họ đến thăm lúc tôi đi làm. Mẹ tôi chất phác nên gần như ông bà nắm vững gia phả và đời tư của tôi. Theo mẹ tôi kể, ông bà cứ suýt soa rằng tôi có hiếu, họ rất quý trọng những người con có hiếu. Ông bà cũng nói về gia đình họ, về cô út đã lớn mà không chịu lấy chồng. Cứ bảo sợ gặp người không tốt, bỏ cha mẹ già không ai săn sóc tội nghiệp. Mẹ tôi vừa kể vừa cười coi bộ tôi lọt mắt xanh của gia đình kia rồi. Tôi không nói gì, sợ mẹ tôi buồn, nhưng tôi bắt đầu nghi ngờ về thái độ của họ. Họ có điên mới đem gả cô út xinh đẹp như hoa cho một thằng không ra gì như tôi. Còn cô út nếu bằng lòng thì thần kinh cũng không hơn gì bố mẹ. Nhưng rõ ràng họ đã lộ ý rồi. Tôi đánh cờ tướng loại khá, khi đối phương đi một nước cờ, nếu không hiểu mục đích của nước cờ đó, tuyệt đối tôi không tấn công. Tôi bắt đầu đưa giả thiết, nhưng không giả thiết nào đứng vững. Thế nên tôi rút quân về thủ bằng cách báo với họ ý định sẽ đi tiểu bang khác làm ăn, ở đây sống khó khăn quá (Tôi chuẩn bị đi thực). Xong tôi chờ đối phương đi nước thứ hai.

Hôm đó, thứ bảy đầu năm, cộng đồng Việt Nam có lễ chào quốc kỳ trước chợ Eden. Tối thứ sáu, đi làm về, tôi được điện thoại của mẹ cô gái gọi.

"Sáng mai Tuấn có đi chào cờ ngoài Eden không?"

"Dạ cháu cũng chưa có ý định, phải đưa bà cụ đi chợ, e trễ mất".

"Tuấn cố gắng đưa bác và em Mai ra Eden sáng mai lúc chín rưỡi. Xe của em bị hư, còn ba nó phải ra sớm, chuẩn bị trước cho buổi lễ".

"Dạ cháu sẽ cố gắng đưa bác và cô Mai ra đúng giờ."

Nước cờ đến đây đã rõ mục đích. Họ đẩy cây xe ngon lành đến trước miệng con chốt, nhưng nguyên nhân vẫn còn trong vòng bí mật. Ông bố đã lùi một bước để bà mẹ đứng ra đạo diễn, rủi thất bại vẫn giữ được tướng an toàn.

Sáng đó, thấy tôi ăn mặc tươm tất, mẹ tôi lại cười. Đàn bà nhạy cảm chuyện

này lắm, huống gì đó là một bà mẹ. Bà biết tôi đã yêu cô gái. Chính tôi cũng không hiểu mình yêu cô ta từ lúc nào. Tình yêu không đến trực tiếp từ cô gái mà đi vòng từ bố mẹ cô ta. Tôi không cần biết nguyên nhân, nhưng sự sắp xếp của họ khiến tôi cảm động và tôi tin chắc rằng sự sốt sắng đó đã được thúc đẩy từ cô gái cưng của họ. Nhưng tôi với cô ta đâu có tình ý nhau bao giờ?

Đến nơi tôi để hai mẹ con vào đứng với đồng bào. Tôi thối thác chào quốc kỳ. Khi mới đặt chân lên đất Mỹ, lần đầu thấy lại lá cờ vàng ba sọc đỏ, tôi đứng khóc ngon lành như một đứa trẻ. Ngày Dương Văn Minh tuyên bố đầu hàng, tôi cũng khóc cả buổi mà không hiểu sao lòng mình tan nát đến như vậy. Ngày đầu tiên cấp sách đến trường, tôi đã chào cờ hát quốc ca... Tình yêu nước đến lặng lẽ trong tim tôi theo thời gian như tình tôi thương mẹ, khi mất nước, mất mẹ mới thấy mình bơ vơ. Kẻ mất nước như mất hồn, như người thất tình. Quên thì thôi, nhớ lại lòng cứ thần thờ, ngơ ngẩn. "Ôi! ngựa Hồ hí gió Bắc"... Một lý do nữa là tôi nghĩ "Đứng cạnh cô thì thích quá rồi, nhưng rủi cô xịch ra xa tôi hoặc bỏ đi chỗ khác thì có nước độn thổ mới hết nhục." Thấy người ta tử tế tưởng bỏ" Tôi yêu cô, ông bà tử tế với tôi, nhưng chuyện cô yêu lại tôi là viễn vong, vô căn cứ. Cho nên khi nghe tôi bảo sợ bị xúc động khi chào cờ phải đi tránh chỗ khác, bà mẹ thông cảm nhưng cô gái xụ mặt lại. Thấy cô như giận, tôi mừng trong bụng, muốn đổi ý nhưng đã muộn rồi nên đành lảng ra, vào một tiệm sách tìm đọc vở văn nhưng hồn vía để cả ngoài kia, lòng tự trách "Chào quốc kỳ chảy nước mắt có gì mắc cỡ. Dễ gì được đứng gần người đẹp. Dại quá! Biết bao giờ mới có dịp như thế này". Nghe chào cờ xong, tôi đi ra, định cà rà theo nói chuyện với cô ta nhưng mẹ cô nhờ tôi đưa bà về sớm, còn cô gái thì ở lại với bố. Tôi đành vâng lời. Về đến nhà, bà mẹ lại bảo tôi vô nhà nhờ chút chuyện. Tôi lại vâng lời. Tôi ngồi ở phòng khách. Chẳng cần rào đón, sau khi hỏi tôi sẽ đi tiểu

bang nào, ngày nào đi, đột nhiên bà vào thẳng vấn đề. Bà nói về cô út hiếu thảo của bà không chịu vượt biên, ở lại với mẹ, vất vả, tần tảo để thăm nuôi bố. Qua xứ Mỹ, nói gì cô cũng không chịu lấy chồng, sợ bỏ cha mẹ già không ai săn sóc. Cô ra điều kiện chỉ lấy người có hiếu với cha mẹ thôi. Nay thấy tôi thương mẹ, cô đồng ý ngay. Tôi nghe mà tưởng mình mơ. Đời nay mà có cha mẹ hạ mình năn nỉ gả con gái xinh đẹp, nét na cho một thằng chẳng ra gì như tôi!? Tôi biết ông bà sốt ruột thật vì cô gái đã lớn mà cứ ở vậy, nhưng lý do chữ hiếu hình như là cái cớ thôi, chứ nguyên nhân nội vụ thì chưa rõ. Thế nên tôi xin phép bà được gặp riêng cô Mai để nói chuyện thông cảm nhau trước khi tôi quyết định về ân sủng đó. Bà mẹ chịu liền.

Thế rồi một buổi chiều, tôi đến gõ cửa, cô ra mở cửa. Cô chào tôi mà không cười, vẻ mặt nghiêm trang, nhưng tôi nhận được từ đôi mắt cô những tia nhìn như reo vui.

"Chào chú ạ!"

"Chú đến thăm Mai".

"Dạ, mời chú vào"

Cô lùi lại, tôi bước vào, cô gần như đứng sát bên tôi. Cô mặc một bộ đồ lụa trắng, hơi rộng nên trông thướt tha. Mặt cô bầu bĩnh, có đánh chút phấn hồng, mắt đen nhánh. Vì cô thấp hơn tôi nên khi cô ngược nhìn, đôi mắt cô đẹp hết sức, vừa long lanh vừa như ngạc nhiên điều gì.

"Có ông bà cụ ở nhà không?"

"Dạ không, mời chú ngồi"

Cô ngồi đối diện. Cô rót nước trà rồi mở hộp bánh ra.

"Mời chú"

Tôi cầm tách trà lên nhấm nháp rồi làm bộ suýt soa như bị nóng lắm. Bấy giờ cô mới cười.

"Trà còn nóng, cháu vừa mới pha"

Tôi cầm tách trà nửa chừng và nhìn cô. Cô cúi mặt xuống. Chúa ơi! Cô đẹp thế kia, trong trắng thế kia sao lại chịu đi bên cạnh cuộc đời bầm dập của tôi được. Thật khó tin.

"Mai biết vì sao chú đến thăm Mai không?"

"Dạ không".

"Thế mà có nói chuyện này không?"

"Dạ có".

Không khí như căng thẳng, tôi phải sửa giọng nhẹ nhàng hơn.

"Chú xin lỗi làm Mai bối rối. Bây giờ chú đề nghị thế này, mình kể chuyện linh tinh gì đó cho vui."

"Dạ"

"Trước hết chú kể chuyện của chú cho Mai nghe. Chú học hành chánh ra trường làm phó quận được hơn một năm thì đi tù sáu năm.. Ra tù, chú làm đủ nghề:đạp xích lô, bán vé số...Qua đây chú đi chùi nhà rồi bán Mc Donald. Kể ra thời đi học có vui chút đỉnh , đi làm cũng vui nhưng sau đó chán ngấy, hết đi tù thì làm những nghề mạt hạng."

"Chú lập gia đình sẽ hết buồn ngay".

"Không đơn giản như Mai tưởng đâu. Muốn tiến đến hôn nhân phải có tình yêu. Vì có yêu người ta mình mới chịu đựng được những va chạm, khó khăn khi sống với nhau. Cho nên phải cẩn thận khi muốn lập gia đình. Không yêu thì sống một mình còn hơn."

Cô ngược lên nhìn thẳng vào mắt tôi.

"Chú đã lập gia đình và đã thất bại, đã tan vỡ rồi phải không?"

"Chú chưa lập gia đình, và chú có yêu ai đâu".

"Cháu không tin, tuổi chú mà chưa yêu ai, cháu không tin"

"Chú cũng không tin cả mình nữa. Có người có biết bao nhiêu mối tình,

nhưng chú thì chẳng có gì, khi đi làm có yêu chút đỉnh, nhưng sau đó chẳng còn nhớ nhau nữa. Nước mắt nhà tan, vui thú gì mà yêu với đương".

"Chú tính xem đã yêu bao nhiêu người và bây giờ còn nhớ người nào?"

"Trước kia cũng có quen một cô, cũng anh anh em em vài câu, nhưng chỉ khoảng vài tuần. Cô ấy có cho chú hôn một lần trên trán. Rồi nước mắt, tình cũng mất luôn. Cô ấy đã quên hẳn chú rồi. Lâu quá rồi! Thế Mai có mối tình nào lâm ly kể cho chú nghe với".

"Chuyện của cháu cũng chẳng lâm ly gì. Lúc đó cháu mới lớn, có yêu một anh, rồi cũng như chú, khi mất nước, quá khổ, tâm trí đâu mà yêu ai."

"Nghe nói sau bảy năm, Mai không vượt biên, ở lại Việt Nam với mẹ kiếm tiền thăm nuôi ba trong tù."

"Lúc lộn xộn, trước ngày đầu hàng, mẹ cháu bán được căn nhà. Hú vía, nếu trễ mấy ngày là bị chúng vô tích thu rồi. Nhờ thế, mấy chị của cháu mới có tiền vượt biên, nhưng sau đó thì nghèo lắm. Cháu với mẹ cháu phải ra đường bán quần áo cũ, bọn công an rượt chạy muốn chết."

Kể đến đây cô lại cười, thật hồn nhiên. Tôi biết cô đã hết bối rồi rồi.

"Có lẽ cũng giống như chú, sau đó không nhớ nhau, không gặp nhau, không nghĩ đến nhau nữa. Thế là xù. Phải không?"

"Đâu có như chú gì cũng quên. Mấy năm sau đó, cháu biết được anh ấy vẫn ở Saigon, cháu đến thăm mấy lần"

"Gặp nhau mừng mừng tủi tủi, kể lễ tâm sự nhớ thương nhau. Chà, mùi dũ".

"Anh không biết cháu, anh không nhớ ra cháu, cháu cũng không nhắc nữa. Thật bực mình, người đâu mau quên".

"Chỉ cần nhắc vài câu là anh ta nhớ ra ngay".

"Gần cả chục năm, biết đâu anh ấy đã lập gia đình thì sao. Nên cháu chỉ đi ngang qua, nhìn cho đỡ nhớ mà không nói chuyện bao giờ. Đến khi dò hỏi được biết là anh ấy còn độc thân thì tìm không ra. Anh ấy đã đi HO rồi."

Rồi cô thở dài.

"Bây giờ cháu cũng còn bực. Tức muốn chết được."

"Chú biết rồi, vì thế nên Mai giận đời, định đón một chiếc xe hoa nào đó, leo đại lên cho đỡ cô đơn chứ gì?"

"Cháu cũng muốn thế cho bỏ ghét, nhưng cháu yêu anh ấy... Rồi lại giận anh ấy, thấy cháu rõ ràng mà không thèm nhìn".

"Để chú đoán có đúng không nghe. Đó là một chàng sĩ quan Đà Lạt đẹp trai, hào hoa, làm dưới quyền ông cụ. Anh ta gặp cô nữ sinh đẹp quá, hai người yêu nhau. Theo chú có lẽ anh chàng cũng ở tù mút mùa như bọn chú. Nhưng sau khi ra tù, nhờ gia đình khá giả, anh ta đi buôn loại mảnh mung như thuốc Tây, trầm, vàng chẳng hạn. Nghề này mau giàu lắm. Anh ta đi xe Dream, hút thuốc có cán. Lúc đó Mai ngồi bên đường với mạp bán quần áo cũ nên mặc cảm không nhìn mặt. Còn anh ta vì lâu quá nên quên người đẹp thuở nào, vả lại khi có tiền thì bao người đẹp khác chạy theo, phải không?"

"Chú đoán đúng một phần. Anh ấy cũng đi cải tạo, nhưng sau về nghèo lắm. Bán vé số ở Saigon."

"Chú cũng từng bán vé số, cứ nói tên, nói chỗ anh chàng hành nghề là chú biết ngay."

Cô cười bí mật.

"Đó chú biết đó. Anh ấy bán vé số chỗ nhà thờ Đức Bà, trước Bộ Xã Hội cũ".

"Chú có ngồi đó, chú biết rõ. Có phải đại úy Minh, thiếu tá Tuấn, trung úy Đại... Cũng không phải luôn. Chú chịu. Nhưng những người đó đều có gia đình cả rồi mà."

Tôi nhìn đồng hồ.

"Bây giờ cho chú nói lý do chú đến gặp Mai. Hôm chú được mạp Mai nói về chuyện chú với Mai, chú rất bất ngờ và cảm động. Chú cảm ơn lòng tốt của

Mai đã để ý đến chú. Vì chú sắp đi xa nên nhân tiện chú nói vài điều mong Mai thông cảm. Về phần chú, thú thực chú có yêu Mai, tình yêu đầu từ trước kia bây giờ sống dậy, nhưng chú biết thân phận mình nên yên lặng. Rồi bất ngờ nghe đề nghị đó chú không hiểu vì sao. Chú thua sút mọi người về mọi phương diện, chú cháu mình cũng chưa hề chuyện trò, tình ý gì nhau và chú chắc Mai cũng không hề yêu chú. Vậy thì lý do nào? Xin Mai cho chú một thời gian, hy vọng chúng ta tìm hiểu nhau rồi sẽ quyết định cũng không muộn. Tuần tới chú sẽ rời Virginia, chúc Mai ở lại tìm được một tình yêu, và lời chú khuyên Mai nên sống cho con tim mình, cho tương lai của mình. Ba mẹ đâu có sống đời với mình, phải không? Phải có tình yêu trước khi quyết định tiến đến hôn nhân, chứ đừng nghe lời ba mẹ, sau này hối cũng không kịp".

Nói xong tôi định đứng dậy. Cô ngược nhìn tôi vẻ giận dữ.

"Thật, xin lỗi chú chứ chú ... ngu quá! Chú khuyên cháu nên lấy người mình yêu. Vậy chứ cháu yêu chú thì sao?"

"Trời đất! Làm gì có chuyện đó...Không lẽ chỉ mấy lần bung nước trà mới chú mà lại yêu chú được?!"

"Chú nói thật không? Cháu cho chú biết điều này. Theo cháu. Đi ngã này." Cô đi trước, tôi rụt rè theo sau. Căn apartment chỉ có hai phòng, cô mở cửa một phòng đi vào.

"Vô đây".

Tôi sợ quá, chỉ dám đứng ở cửa nhìn vào. Cô chỉ vào một tấm hình cỡ tấm bưu thiếp để trên bàn nhỏ cạnh đầu giường:

"Chú biết ai đây không? Sau tấm hình viết gì không?"

"Chú đâu thấy gì, xa quá. Hình như anh chàng nào đứng đấy. Cho chú xem kỹ, có thể chú nhận ra anh chàng bán vé số tốt phước được lọt vào mắt xanh của Mai".

Cô gỡ tấm hình trong khung ra, đưa tôi.

"Nhìn kỹ xem là ai".

Tôi không tin ở mắt mình. Đó là hình tôi, chụp hôm tốt nghiệp trước trường Hành Chánh, sau tấm hình vẫn còn rõ câu hát nhạc vàng "Anh hứa yêu em suốt một đời". Tấm hình tôi tặng cô cách đây hơn hai mươi năm cô vẫn còn giữ, hình cô tặng tôi thì tôi vất nơi nào, lúc nào không rõ.

"Oái! hình chú đây mà!"

Cô ngồi trên giường, xây lưng về phía tôi, hai chân co lên, trên đầu gối là cái gối. Cô úp mặt vào gối yên lặng. Vai cô rung lên nhè nhẹ. Cô khóc, có lẽ vì giận tôi vô tình.

"Cho chú xin lỗi. Chú vẫn nhớ chuyện cũ, nhưng tưởng Mai đã quên. Sao không nhắc, một câu thôi là chú hiểu ra ngay".

"Đâu có dịp nào. Hôm chào cờ ở Eden cũng bỏ đi...Mà biết còn nhớ người ta không hay đã yêu ai rồi?"

"Chú nhớ chứ, nhưng chú mặc cảm, đâu có dám mơ đến giây phút này. Hỏi thực Mai, rồi chú bảo đã yêu ai rồi thì sao?"

"Mặc kệ...Người ta tìm muốn chết!"

Yên lặng một lát.

"Hôm nào đi?"

"Bây giờ có họa là điên mới bỏ đi. Trúng số độc đắc chú cũng không mừng bằng. Chú không biết nói gì để cảm ơn Mai. Chú..chú..."

Cô quay lại, mắt còn đỏ hoe. Cô chỉ cái khung hình còn nằm trên giường.

"Chú, chú hoài. Bộ ai ăn thịt sao cứ đứng ngoài đó. Bỏ hình lại vào khung, để lại trên bàn cho em, rồi ngồi xuống đây, em hỏi. Lúc ở tù ai thăm nuôi anh?"

"Có thăm chứ không có nuôi. Mẹ anh nghèo quá, các anh của anh cũng ở tù cả".

"Em cũng đoán vậy nên cố tìm mà không biết anh ở trại nào, gia đình ở đâu để thăm nuôi. Em lo quá!"

Rồi cô lại cười, nhưng nước mắt chảy dài trên má.

Đây là chuyện cổ tích đẹp nhất trong những ngày buồn thảm nhất của nước Việt Nam Cộng Hòa. Cũng còn nhiều chuyện cổ tích sáng ngời hơn, đẹp đẽ hơn, ai cũng biết nhưng không bao giờ kể ra. Đó là quả tim của những bà mẹ, những bà vợ, những người con dành trọn cho con, cho chồng, cho cha đang ngắc ngoải trong ngục tù Cộng Sản.

Nhưng chuyện cổ tích nào cũng phải có tiên, Phật xuống hóa phép màu cho những người hiếu hạnh, chung thủy được viên tròn hạnh phúc. Ở đây mấy cô tiên là chị của vợ tôi. Các cô vượt biên, học thành bác sĩ, tiền vô như nước. Thương cô em ở lại cùng mẹ nuôi cha, các cô bao thầu hết mọi chi phí đám cưới – dĩ nhiên tôi cũng chẳng có xu teng nào – lại còn giúp em một cơ sở nhỏ làm ăn... Hôm đám cưới, mấy chị em mừng rỡ, tíu tít chuyện trò có khi quên cả chàng rể.

Vợ chồng tôi phải đi từng bàn tiệc chào mừng quan khách, bà con, bạn bè. Mỗi nơi, cô dâu chú rể phải uống với khách một ly rượu nhỏ. Vợ tôi chỉ thăm môi nên tôi phải uống hết. Nhiều ly nhỏ thành ly cối. Tôi không biết uống rượu nên say mềm. Bố vợ tôi cũng say. Ông say vì vui nên nói hơi nhiều. Khi khách khứa đã về cả rồi, ông đến bên cạnh, vỗ vai tôi lè nhè.

"Cụ mi rứa là tốt phước. Không có ai chung tình như con út Mai của moa. Cụ mi biết không? Hấn hành vợ chồng moa đi tìm cụ mi chết xác luôn. Bốn năm đi bốn nơi. Nam Cali tìm cụ mi, Bắc Cali tìm cụ mi, xuống Texas tìm cụ mi, qua đây tìm cụ mi. Chỗ mô cũng tham gia cộng đồng, cũng hội họp. Hấn nói moa có hứa với cụ mi rồi thì phải tìm cụ mi cho hấn. Nhưng moa có nhớ hứa hẹn chi mô. Mà vợ chồng moa không biết cụ mi là ai, mặt mũi ra rắng. Tầm hình, mấy chục năm, có ai trẻ mãi không già! Rứa mới chết chớ.

Rúra là gặp đũa mô tuổi bằng cụ mi cũng rước về nhà cho con nhỏ ngó mặt. Hú vía, hăc còn đòi đi Canada và Úc tìm cụ mi nữa đó. Mà moa nói có ai đi HO qua đó mô...

Đáng lẽ tôi còn dài dòng, nhưng tạm chấm hết ở đây vì tôi nghe vợ tôi nôn oẹ, ói mửa gì trong phòng tắm. "Trắng mặt cho cố, bây giờ ói mặt xanh mặt vàng. Rõ khổ!".

Ghi chú:

Bài này được trích trong tập san HOÀI BẢO QUÊ HƯƠNG của các cựu sinh viên trường Quốc Gia Hành Chánh, số 1, phát hành vào dịp xuân Kỷ Mão, năm 1999.

Nguồn: đặc trưng

Được bạn: Ct.Ly đưa lên

vào ngày: 10 tháng 4 năm 2007